

INSTRUKCJA PRAKTYKI PEDAGOGICZNEJ WOLONTARIACKIEJ DLA STUDENTÓW SPECJALNOŚCI – PEDAGOGIKA SZKOLNA Z SOCJOTERAPIĄ

- STUDIA STACJONARNE (NIESTACJONARNE) II STOPNIA

Praktyka stanowi część kształcenia pedagogicznego studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych II stopnia o specjalności pedagogika szkolna z socjoterapią. Praktyka na charakter wolontariacki – oznacza to, że student sam zobowiązany jest do znalezienia placówki, w której odbywać będzie praktykę, a także że jest ona bezpłatna dla nauczyciela-opiekuna wyznaczonego przez Dyrektora placówki;

I. CELE PRAKTYKI

1. Zapoznanie studentów z całokształtem pracy szkoły, w szczególności zaś: pracy pedagoga szkolnego, socjoterapeuty, terapeuty terapii pedagogicznej, opiekuna w świetlicy szkolnej, nauczyciela wychowawcy
2. Umożliwienie studentom konfrontacji zdobytej w trakcie studiów wiedzy z rzeczywistością empiryczną;
3. Rozwijanie i wzmocnienie u studentów pozytywnej motywacji do pracy w szkole;
4. Kształtowanie umiejętności niezbędnych do pełnienia roli pedagoga szkolnego, nauczyciela – wychowawcy świetlicy szkolnej.

II. PROGRAM PRAKTYKI

1. Na praktykę przewidziano łącznie 150 godzin, które student musi odbyć w czasie studiów.
2. Czas trwania praktyki w ciągu dnia jest analogiczny do czasu pracy nauczyciela opiekuna w szkole, w pełnym wymiarze godzin (tj. 20 godzin dla pedagoga szkolnego).
3. Do wymiaru czasu pracy studenta w czasie praktyki zalicza się także pracę wykonywaną poza szkołą – np. czas przeznaczony na przygotowanie się do zajęć, pisanie konspektów, diagnoz indywidualnych przypadków, jak również wyjścia na polecenie nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole np. do placówek współpracujących ze szkołą tj. MOPR, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, Policja czy wizyty w domach uczniów itp.

4. Minimalny wymiar udziału praktykanta w zajęciach na terenie szkoły wynosi 50% całej praktyki, z podziałem według następujących proporcji: zajęcia obserwowane wypełniają 30% czasu całej praktyki, a zajęcia prowadzone przez praktykanta – 20%.

5. Student odbywa praktykę pod kierunkiem nauczyciela- opiekuna w porozumieniu z Dyrektorem szkoły. Nauczyciel-opiekun jest bezpośrednim organizatorem praktyki w szkole i to on kieruje praktyką słuchacza.

6. Praktyka powinna polegać na aktywnym, poznawczym, praktycznym uczestnictwie w życiu szkoły.

7. Student uczestniczy w praktyce w charakterze obserwatora, a także w charakterze asystenta nauczyciela-opiekuna i prowadzącego zajęcia, godziny wychowawcze. Dlatego w miarę możliwości i sytuacji nauczyciel winien stopniowo wdrażać studentów do podejmowania czynności pedagogicznych – w charakterze asystentów nauczyciela - opiekuna i prowadzących zajęcia.

UWAGA!!!

a. Praktykantom nie należy zlecać zastępstw za nieobecności nauczycieli.

b. Student może odbyć więcej zajęć w szkole niż wynika to z regulaminu. Kwestię tę pozostawia się do uzgodnienia między nauczycielem-opiekunem praktyki w szkole i studentem.

8. Opiekun praktyki w szkole przed rozpoczęciem praktyki powinien przygotować jej przebieg (zgodnie z wzorem przebiegu praktyki umieszczonym w dokumencie – Opinia opiekuna praktyk o przebiegu praktyki studenta, a także przy uwzględnieniu minimalnego wymiaru godzin obserwacji i zajęć prowadzonych, zawartych w punkcie 4), dodatkowo wzbogacając go o zajęcia wynikające ze specyfiki pracy w danej szkole.

9. Obowiązki studenta podczas praktyki.

Student powinien:

a) poznać administracyjno-prawne podstawy organizacji i funkcjonowania szkoły oraz dokumentację szkoły (statut szkoły, regulaminy funkcjonujące w szkole, roczny plan pracy szkoły, program wychowawczy szkoły, program profilaktyki plany pracy dydaktyczno -

wychowawczej nauczycieli, programy realizowane w szkole przez np. pedagoga szkolnego, wychowawców klas, arkusze ocen, dzienniki – zwłaszcza dziennik zajęć pedagoga itp.);

b) obserwować zajęcia specjalistyczne (korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne i inne terapeutyczne) i inne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone w szkole, w której student odbywa praktykę (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, warsztaty), a także obserwować godziny wychowawcze prowadzone przez wychowawców w szkole podstawowej i gimnazjum, i godziny wychowawcze prowadzone przez pedagoga szkolnego. Każde zajęcia obserwowane powinny zostać omówione (na podstawie obserwacji, notatek, konspektów). Każdego dnia należy także omówić tematykę zajęć przypadających na dzień następny.

c) W przypadku zajęć, lekcji prowadzonych samodzielnie celowe jest ustalenie ich tematów z wyprzedzeniem. Każda lekcja lub zajęcie powinna być poprzedzona omówieniem zaprojektowanego konspektu. Student ma również obowiązek włączać się w organizację procesu dydaktyczno-wychowawczego w danej szkole;

d) przeprowadzać wskazane przez opiekuna praktyki w szkole zajęcia wraz z opracowywaniem dokumentacji tych zajęć, tj. konspektów, diagnoz indywidualnych przypadków (konspekt do samodzielnie prowadzonych zajęć, lekcji wychowawczych, powinien być zatwierdzony przed realizacją przez opiekuna praktyki z odpowiednią adnotacją o przyjęciu do realizacji, datą i podpisem opiekuna praktyki.)

e) brać udział we wszelkich innych obowiązkach opiekuna praktyki w szkole (udział w zajęciach pozalekcyjnych np. podczas organizacji i przebiegu imprez szkolnych, wycieczek, przygotowanie pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w ramach różnych zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego, wychowawcę w świetlicy szkolnej i innych specjalistów zatrudnionych w szkole, pełnienie dyżurów, przestrzegania regulaminu szkolnego, podejmowanie działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i innych prac zleconych przez nauczyciela-opiekuna

f) zapoznać się ze sposobami pracy (diagnozowanie, metody pracy) z uczniami wykazującymi specyficzne trudności w uczeniu się, a także - uczniami z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne, a także wykazującymi zachowania problemowe

g) poznawać sposoby współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, organizacjami pomocy społecznej, Policją, Sądem Rodzinnym, środowiskiem lokalnym itd.

h) poznawać sposoby nawiązywania przez nauczyciela, pedagoga szkolnego itp. współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, uczestniczyć (za zgodą rodzica/opiekuna prawnego) w takich kontaktach.

i) poznawać sposoby współpracy pedagoga szkolnego z innymi nauczycielami zatrudnionymi w szkole (zwłaszcza w zakresie wspomagania w wykonywaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych).

j) uczestniczyć w roli obserwatora podczas: klasowych spotkań z rodzicami, posiedzeniu Rady Pedagogicznej, posiedzeniu Rady Szkoły, posiedzeniu Rady Rodziców, posiedzeniu Zespołu Samokształceniowego - jeśli takie będą miały miejsce podczas odbywania praktyki przez studenta (po wcześniejszym uzgodnieniu swojego udziału z opiekunem praktyk w szkole).

III.SPOSÓB DOKUMENTACJI PRAKTYKI

1. W czasie trwania praktyki student prowadzi dzienniczek praktyk. Zamieszcza w nim dzienne sprawozdania z przebiegu praktyki oraz własne uwagi i refleksje, a także ogólne podsumowujące omówienie praktyki. Do dzienniczka dołącza konspekty i inne dokumenty z samodzielnie przeprowadzonych zajęć przyjęte do realizacji przez nauczyciela – opiekuna praktyki w szkole. Student zobowiązany jest do systematycznego prowadzenia dzienniczka w czasie trwania praktyki, z uwzględnieniem następujących pozycji: uzyskanie potwierdzenia daty rozpoczęcia i zakończenia praktyki (z pieczęcią i podpisem Dyrektora szkoły), bieżące wypełnianie kart tygodniowych opisujących przebieg wykonywanych czynności potwierdzonych podpisem przez nauczyciela-opiekuna praktyk; w przypadku obserwowania zajęć, godzin wychowawczych student sporządza notatkę wg wzoru 1.

Wzór 1. Notatka z obserwowanych zajęć, godzin wychowawczych

Data, klasa/grupa/ rodzaj zajęcia, imię i nazwisko prowadzącego zajęcia

Temat zajęć,

Metody i formy pracy,

Stosowane środki dydaktyczne,

Przebieg zajęć

Uwagi obserwującego dotyczące m.in.: przebiegu zajęć, organizacji, aktywności uczniów, realizacji celów, doboru metod i środków dydaktycznych, sposobów oceniania uczniów, pytań stawianych na zajęciach, lekcji przez nauczyciela - wychowawcę i uczniów, sposobów rozwiązywania trudnych sytuacji dydaktyczno-wychowawczych w klasie, działań terapeutycznych podejmowanych przez nauczyciela w stosunku do dzieci wykazujących różnego rodzaju trudności w nauce lub funkcjonowaniu społecznym.

1. Opiekun praktyk w szkole swoje spostrzeżenia na temat pracy i postawy praktykanta wpisuje w otrzymanym kwestionariuszu opinii o przebiegu praktyki. Opinia powinna wyrażać stopień jego zainteresowania, obowiązkowość, aktywność, zaangażowanie i efektywność działania oraz ocenę w skali obowiązującej na Uczelni

(bardzo dobry, dobry plus, dobry, dostateczny plus, dostateczny, niedostateczny).

IV. WARUNKI ZALICZENIA PRAKTYKI

1. Zaliczenie nastąpi po przeanalizowaniu wszystkich dokumentów potwierdzających odbycie praktyki tj. Opinii opiekuna praktyk o przebiegu praktyki studenta, dzienniczka praktyk, konspektów i dokumentów dołączonych do dzienniczka. Student powinien dostarczyć je opiekunowi praktyk wyznaczonemu przez Uczelnię. Opinie o przebiegu praktyki praktykanta pozostają w dokumentacji studenta w Instytucie Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu. Student zobowiązany jest dostarczyć wszystkie dokumenty potwierdzające odbycie praktyki w terminie określonym przez opiekuna praktyki z ramienia UMK.